



УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСОВ КОНТРОЛ”

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ
НА
ГЛ. АС. Д-Р ИНА АТАНАСОВА ЛЕЧЕВА

представени по конкурс за заемане на академичната длъжност “ДОЦЕНТ” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност “Счетоводна отчетност, контрол и анализ на стопанската дейност (вътрешен контрол и вътрешен одит)”, обнародван в ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г.

София, 2025

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Хабилизационен труд - Монография.....	3
2. Монография, която не е основен хабилизационен труд	5
3. Глава от колективна монография.....	6
4. Учебник	7
5. Статии, индексирани в други международни бази данни	8
6. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове	11

CONTENTS

1. Habilitation thesis - Monograph.....	16
2. Monograph that is not a main habilitation thesis	17
3. Chapter from a collective monograph	18
4. Textbook.....	19
5. Articles indexed in other international databases.....	20
6. Articles and reports published in non-peer-reviewed journals or edited collective volumes	23

1. Хабилизационен труд - Монография

Лечева, И., 2024; **Методологични аспекти на предварителния контрол за законосъобразност в публичния сектор**. Допълнено и преработено издание; Издателски комплекс – УНСС; София 2024 г.; 237 стр.; ISBN 978-619-232-849-8
COBISS: <https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/68225544>

Монографичният труд представлява авторско и оригинално научно изследване на предварителния контрол за законосъобразност като съществен елемент на системата за финансово управление и контрол в публичния сектор. Изследването е насочено към анализ на теоретичните основи, нормативната рамка, организационните механизми и практическите аспекти на прилагането на предварителния контрол в условията на съвременните организации от публичния сектор. Разгледани са институционалните предпоставки, методологическите принципи и динамиката на развитие на контролната дейност в България в контекста на европейските стандарти и добри практики.

В теоретико-методологичен аспект трудът предлага систематичен преглед на същността, целите и функциите на вътрешния контрол, както и на предварителния контрол като негов специфичен компонент. Анализирани са принципите на законосъобразност, целесъобразност, ефективност и отчетност като фундаментални изисквания към процеса на управление на публичните средства. Разгледани са рамкови концепции като COSO, моделът на трите линии на защита, както и връзките между вътрешния контрол, управлението на риска и вътрешния одит.

В нормативен и институционален аспект монографията проследява развитието на законодателната рамка, регулираща предварителния контрол – включително промените в Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС), Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) и свързаните подзаконови и методологични актове. В исторически план е изследвано развитието на системите за финансово управление и контрол от началото на ХХІ век до настоящия момент, като са открити

етапите на институционално изграждане, децентрализация и хармонизиране с европейските стандарти.

Рисковете от грешки, пропуски и злоупотреби при управлението и разпореждането с публични средства обуславят актуалността на изследването, както и необходимостта от прилагане на структуриран подход при разработването на модел за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност.

Едно от ключовите направления в хабилитационния труд е разработването на практически модел за предварителен контрол за законосъобразност, който предлага структурирана последователност на отделните компоненти. Моделът включва примерни образци за осъществяване на механизмите за проследяване изпълнението на контролните дейности. Подходът е адаптивен към спецификата на отделните публични организации и поставя акцент върху риск-ориентираното управление и анализа разходи–ползи. Проведено е емпирично социологическо проучване сред финансови контрольори и ръководители на звена в публичния сектор. Извършен е анализ на съществуващите практики и са идентифицирани реалните затруднения при прилагането на предварителния контрол – недостатъчна методологическа яснота, липса на унифицирани практики, кадрови дефицити и ограничени ресурси.

Монографичният труд предоставя цялостна интердисциплинарна перспектива, съчетавайки теоретичен, нормативен, методически и емпиричен подход към предварителния контрол за законосъобразност.

2. Монография, която не е основен хабилизационен труд

Даниела Петрова Въткова-Милушева, Ина Лечева, Георги Ранчев, Адриана Атанасова, 2024; **Пазарът на одиторски услуги в България**; Издателски комплекс – УНСС; София, 2024 г.; ISBN 978-619-232-816-0, общ брой авторски страници на Ина Лечева – 110 стр., в т.ч. глави 11, 12 и 15; CEEOL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=1249637>

Колективната монография представлява резултат научно-изследователски проект № НИД НИ 23/2019 г. на УНСС на тема „Методология и методика за проучване и анализ на пазара на одиторски услуги в Република България“. Изследването е насочено към задълбочено изясняване на теоретико-методологичните основи и към системен емпиричен анализ на функционирането и спецификите на пазара на одиторски услуги в национален контекст. Основната цел на изследването е, въз основа на комплексен анализ на концептуалните постановки и провеждане на емпирично проучване, да се разработи модел на надзорно въздействие, както и Методика за наблюдение на пазара на одиторски услуги, включваща система от индикатори за периодично мониториране и оценка на състоянието и динамиката на сектора. Авторското участие в изследването се изразява в задълбочен анализ на три стратегически направления, които имат ключово значение за развитието на пазара на одиторски услуги: ролята и ефективността на одитните комитети; ресурсната обезпеченост и институционалния капацитет на сектора; както и факторите, определящи избора на одитор от страна на организациите-ползватели на одиторски услуги.

Монографичният труд допринася за обогатяване на научното познание в областта на одиторската дейност, като идентифицира силните страни на съществуващата регулаторна рамка и институционални механизми, както и предизвикателствата, произтичащи от динамиката на пазара и нормативната среда. Формулирани са конкретни научно-обосновани предложения и препоръки за усъвършенстване на системата за регулиране и надзор на одиторските услуги в Република България.

3. Глава от колективна монография

Лечева, Ина, 2019 **Одитният комитет в публичния сектор – изисквания, предимства и недостатъци**; глава от Колективна монография: Икономиката на България и Европейския съюз в дигиталния свят, Издателски комплекс – УНСС; София 2019 г.; стр. 418-423; ISBN 978-619-232-208-3

Ролята и институционалното развитие на одитните комитети в публичния сектор на Република България представляват съществен фактор за укрепване на системите за вътрешен контрол, ефективното управление на риска и гарантиране на прозрачност и надеждност във финансовото отчитане. В публикацията се проследява нормативната еволюция на одитните комитети в периода 2006–2019 г., като се акцентира върху постепенното разширяване на техните правомощия, повишените стандарти за състав и професионална компетентност, както и усъвършенстването на организационната им структура и функционален обхват. Анализът разглежда специфичните регулаторни разпоредби на Закона за вътрешния одит в публичния сектор (ЗВОПС) и Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), като се извеждат сходствата и различията в предвидените механизми за контрол и отчетност.

Изследването подчертава, че ефективното функциониране на одитните комитети е ключово условие за повишаване на управленската отговорност, подобряване на доброто финансово управление и укрепване на доверието в публичните институции.

4. Учебник

Ина Лечева; **Вътрешен контрол и вътрешен одит**, АКАДЕМИЧНО ИЗДАТЕЛСТВО – УНСС; София 2025; стр. 228; ISBN 978-619-232-882-5
COBISS: <https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/70998536>

Учебникът е посветен на систематичното изследване на вътрешния контрол и вътрешния одит като фундаментални компоненти на управленската архитектура в съвременните публични и частни организации. Съдържанието е структурирано в четири логически обособени части, включващи общо двадесет тематични глави, които обхващат нормативната рамка, методологичните принципи и практическите механизми за изграждане, функциониране и оценка на системите за вътрешен контрол и вътрешен одит.

Учебникът представя цялостно и последователно изложение на международната и националната нормативна и методологична база, международните стандарти за вътрешен одит, концептуалната рамка COSO, както и приложимите законови и подзаконови актове в Република България. Чрез интегриране на международните добри практики и националните специфики се формира комплексен теоретичен и приложен модел за разбиране и прилагане на вътрешния контрол и вътрешния одит.

Акцентът върху методологията и практическото приложение позволява на читателите да придобият знания и умения, свързани с функционирането на вътрешния контрол, планирането, изпълнението и докладването на одитни ангажименти, като изложението е подкрепено с примерни работни документи и приложни инструменти. Комбинацията от подробен теоретичен анализ и практически насоки в учебника могат да го определят като подходящ обучителен и професионален ресурс за студенти, докторанти, преподаватели, както и за действащи експерти и ръководители в публичния и частния сектор.

5. Статии, индексирани в други международни бази данни

Ина Лечева; **Предварителният контрол, като инструмент на мениджмънта**; Рецензирано научно списание "Недвижими имоти и бизнес", том III (2), 2019; стр. 100-107; БПС ООД; ISSN (print) 2603-2759; ISSN (online) 2603-2767; CEEOL, EBSCO:

<https://www.cceol.com/search/article-detail?id=818457>

Статията дефинира предварителния контрол като стратегически инструмент, насочен към превантивно осигуряване на законосъобразността при вземането на управленски решения в публичния сектор, със специален фокус върху процедурите по отдаване под наем на недвижими имоти. На основата на систематичен анализ на нормативната рамка и утвърдените практически процедури се представят ключовите етапи и механизми на осъществяване на предварителния контрол при сделките с недвижими имоти. Изследването разглежда предварителния контрол не само като инструмент за проверка, а като интегриран организационен механизъм, който подпомага доброто управление, укрепва управленската отговорност, повишава финансовата отчетност и гарантира институционална прозрачност в публичния сектор.

Ина Лечева; **Ефективност и ефикасност при управлението на риска**; Рецензирано научно списание "Недвижими имоти и бизнес", том 4 (3) 2020; БПС ООД; стр. 185-191; ISSN (Print) - 2603-2759, ISSN (Online)- 2603-2767; CEEOL, EBSCO: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=920417>

Статията изследва и анализира значението, изискванията и възможностите за прилагане на управлението на риска в публичния сектор, с акцент върху подпомагане на ръководството при вземане на законосъобразни, ефективни и икономически обосновани решения. Приложени са теоретичен и нормативен анализ на рискове от гледна точка на вътрешния контрол, като са

разгледани различните нива (стратегическо и оперативно), оценени са управленски методи в зависимост от характера и обхвата на организационните процеси. Подчертана е необходимостта от оптимален баланс между ресурсите и постигнатите резултати, постигнат чрез въвеждане на превантивни мерки, ефективни контролни механизми и адаптивно управление. Управлението на риска е очертано като съществен институционален механизъм, чието системно прилагане подпомага законосъобразността, засилва отчетността и служи като предпоставка за устойчив и ефективен вътрешен контрол в публичните организации.

Ina Lecheva; **Policies and Procedures of Ex-ante control for legality;** Economic archive; Svishtov 2019; ISSN: 0323-9004 paper; pp. 40-50; ISSN: 2367-9301 on-line; Issue 3/2019 y.; CEEOL:

<https://www.cceol.com/search/article-detail?id=870325>

Статията проследява развитието и концептуалната еволюция на предварителния контрол за законосъобразност в публичния сектор на Република България в периода от неговото въвеждане през 2000 г. до редицата законодателни изменения през 2019 г. Изследвани са отговорностите на ръководителите в публичните организации и задълженията им за разработване на собствени политики и процедури, основаващи се на трите основни опорни точки: указанията на Министерството на финансите, оценката на риска в организациите и анализа на съотношението между разходи и ползи. Тази трикомпонентна рамка е представена като механизъм за повишаване на гъвкавостта, ефективността и адаптивността на предварителния контрол спрямо организационните специфики в публичния сектор. Новият подход в методологията не само подобрява законосъобразността и отчетността в публичния сектор, но и създава условия за намаляване на ресурсната тежест върху администрацията. Постигането на баланс между изискванията на законодателството и практическите възможности на организациите, спомага за укрепване доверието при управлението на публичните средства и повишава качеството на управленските процеси в публичните институции.

Ина Лечева; **Критерии и фактори при избора на регистриран одитор;** Научни трудове на УНСС (4) 2023, ИК – УНСС; стр. 203-215; ISSN (online): 2534-8957; ISSN (print): 0861-9344; CEEOL, RePEc: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1214415>

Статията разглежда сложността и важността на процеса по избор на регистриран одитор – физическо лице или одиторско дружество. Извършен е анализ на критериите и факторите, които мениджъри и ключови ръководители в предприятията вземат предвид при това решение. Проведено е анкетно проучване сред предприятия (ПОИ и неПОИ) от различни сектори и категории, чрез което са идентифицирани ключови критерии, влияещи върху управленския избор, като: професионален опит и репутацията на одитора, наличието на адекватна ресурсна обезпеченост, както и съотношението между цена и качество на одиторските услуги. В заключение, публикацията посочва, че изборът на регистриран одитор надхвърля изпълнението на нормативни изисквания и представлява стратегическо решение с което се съчетават репутация, ресурсен капацитет и цена – с приоритет към качеството и надеждността.

Ина Лечева; **Пазарът на одиторски услуги през призмата на ресурсната им обезпеченост;** Научни трудове на УНСС (5) 2023, ИК – УНСС; стр. 207-216; ISSN (online): 2534-8957; ISSN (print): 0861-9344; CEEOL, EBSCO, RePEc: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1215464>

Статията подчертава, че качеството на одиторските услуги е функция както на професионалната компетентност и опита на одиторите, така и на наличните организационни ресурси – човешки, технологични и материални. Акцентът е поставен върху ролята на надзорните органи, които наблюдават ресурсната обезпеченост на одиторските дружества, включително численост и квалификация на екипите, времеви капацитет за изпълнение на ангажиментите и достъп до съвременни технологични инструменти. Установени са

съществени различия между одиторските дружества по отношение на тези параметри, което влияе директно върху качеството на услугите. Посочва се необходимостта от ясно дефинирани стандарти и регулаторни изисквания относно ресурсната обезпеченост, както и стимулиране на инвестициите в технологии и развитие на кадрите с цел повишаване на доверието в одиторската професия.

6. Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове

Ина Лечева; **Администриране на нередности при усвояване на средствата от ЕС**; София 2020; Списание „Общество и право“, бр. 2/ 2020 г.; стр. 55 - 69; ISSN 0204-85-23;

Разгледана е спецификата на администрирането на нередности при усвояването на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове в България. Представена е цялостната процедура по идентифициране и обработване на сигнали за нередности – от тяхното подаване и регистрация, през извършването на проверка и формулирането на първоначална писмена оценка, до докладването пред компетентните институции и предприемането на корективни мерки. Изследването разглежда нормативната рамка, включително европейските регламенти и националното законодателство, като диференцира понятията „нередност“ и „измама“ и поставя акцент върху ролята на дирекция „АФКОС“ като национален координационен орган за взаимодействие с Европейската служба за борба с измамите (OLAF). Подчертава се, че ефективното администриране на нередности представлява ключов механизъм за защита на финансовите интереси на Европейския съюз и изисква последователно прилагане на установените правила, процедури и отговорности от всички участници в процеса на управление на европейски средства.

Ина Лечева; **Новите постановки при годишното докладване на СФУК**;
Списание „Управление и устойчиво развитие“ брой 5/2020 (84), том 84;
2020 г., стр. 7; ISSN 1311-4506

Статията изследва нормативните и методологичните промени от 2019 г., свързани с годишното докладване на състоянието на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в публичния сектор. Акцентът е поставен върху интегрирането на обновената рамка COSO 2013, прилагането на стандартизирани въпросници и електронни инструменти, както и въвеждането на системни критерии за оценка на петте елемента на вътрешния контрол. Реформата разширява кръга на задължените организации, конкретизира срокове и формати за отчетност и въвежда по-строги индикатори за оценка на адекватността и ефективността на контролни системи. Резултатите показват, че измененията повишават аналитичността и прозрачността на самооценката и създават по-устойчива основа за идентифициране на силни и слаби страни в управленските процеси на публичните институции.

Ина Лечева; **Промените във вътрешният контрол в публичния сектор**;
Списание „Управление и устойчиво развитие“, бр. 4 (77) 2019; том 77;
2019 г.; стр. 77-81; ISSN 1311-4506

Статията проследява развитието на вътрешния контрол в българския публичен сектор в периода 2001–2019 г., акцентирайки върху трансформацията от централизирана към децентрализирана система, основана на Интегрираната рамка COSO. Проследени са ключовите нормативни и концептуални промени, които утвърждават управленската отговорност, стратегическото целеполагане и измерването на резултатите. Подчертана е ролята на идентифицирането на рискове и въвеждането на превантивни, текущи и последващи контролни механизми като предпоставка за устойчиво организационно развитие и повишаване на ефективността в публичния сектор.

Ина Лечева; **Биг дейта в одитния процес**; Международна научна конференция „Новите информационни технологии и големите данни: възможности и перспективи при анализите и управленските решения в бизнеса, икономиката и социалната сфера“; 6-7 юни 2019 г., Сборник с доклади от международна научна конференция, Издателски комплекс – УНСС; София 2020; стр. 114 - 120; ISBN 978-619-232-292-2;

В съвременната ера на информационните технологии и огромните масиви от данни, използването на биг дейта става ключово за вътрешния контрол, одита и управлението на риска в организациите. Внедряването на подходящи системи, технологии и стандарти за информационна сигурност, като ISO 27001, осигурява точна, актуална и достъпна информация, необходима за предотвратяване на измами и нередности. Одитът на информационните системи позволява независима оценка на тяхната пълнота, достоверност и надеждност, като включването на биг дейта дава възможност за идентифициране на рискови индикатори в реално време. Правилното структуриране и управление на данните представлява стратегически инструмент за подпомагане на ръководството и ефективното функциониране на организациите.

Ина Лечева; **Съвременните предизвикателства пред одитните комитети в публичния сектор**; XVI Международна научна конференция на младите учени „ИКОНОМИКАТА НА БЪЛГАРИЯ И ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО COVID-19“, Сборник с доклади; Издателство „Св. Григорий Богослов“, София 2021 г.; стр. 368 -376; ISBN 978-619-7622-04- 1

Докладът разглежда ролята на одитните комитети в публичния сектор като независими консултативни органи, подпомагащи ръководството при осъществяване на вътрешния контрол, финансовото отчитане и управлението на риска. Проследено е нормативното и методологическото развитие на тези органи от 2006 г. насам, с акцент върху изискванията за тяхното формиране, състав и функциониране. Идентифицирани са основни предизвикателства,

свързани с ниската популярност на одитните комитети, затрудненията при привличане на квалифицирани членове и ресурсните ограничения. Анализът показва, че макар комитетите да имат ясно дефинирани правомощия и отговорности, тяхната ефективност зависи както от състава, така и от активното взаимодействие с вътрешния и външния одит.

Ина Лечева; **Оценка на риска в публичния сектор**; Научна конференция на тема „Стратегически насоки в развитието на контролните институции в България“, Равда 2019 г., стр. 68- 74; ISBN 978-619-232-277-9

Докладът посочва, че оценката на риска в публичния сектор представлява ключов инструмент за ръководителите на организациите, позволявайки им да идентифицират, оценят и приоритизират потенциалните заплахи за постигането на целите. Процесът се осъществява чрез систематично структуриране на риск-мениджмънта, интегриран във финансовото управление и контрола, като включва оценка на вероятността и ефекта от рисковете и въвеждане на адекватни контролни мерки. Оценката служи и като основа за определяне на превантивни и последващи контролни дейности, гарантиращи законосъобразността и устойчивостта на процесите в публичните организации.



UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY
FACULTY OF FINANCE AND ACCOUNTANCY
DEPARTMENT OF FINANCIAL CONTROL

SUMMARIES OF SCIENTIFIC PUBLICATIONS
BY
CHIEF ASSISTANT PROFESSOR INA ATANASOVA LECHEVA, PhD

Candidate for the academic position of Associate Professor
in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty „Accounting, Control
and Analysis of Economic Activity (Internal Control and Internal Audit) ”,
published in State Gazette, No. 65 of 08.08.2025

Sofia, 2025

1. Habilitation thesis - Monograph

Lecheva, I., 2024 **Methodological aspects of Ex-Ante Control for Legality in the public sector**. Supplemented and revised edition; Publishing complex - UNWE; Sofia 2024; 237 pages, ISBN 978-619-232-849-8
COBISS: <https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/68225544>

This monograph is an original scientific study of Ex-ante control for legality (preliminary legality control) as an essential element of the financial management and control system in the public sector. The study focuses on analysing the theoretical foundations, regulatory framework, organisational mechanisms and practical aspects of applying Ex-ante control in the context of contemporary public sector organisations. It examines the institutional prerequisites, methodological principles and dynamics of the development of control activities in Bulgaria in the context of European standards and good practices.

From a theoretical and methodological perspective, the work offers a systematic overview of the essence, objectives and functions of internal control, as well as of ex ante control as its specific component. The principles of legality, expediency, effectiveness and accountability are analysed as fundamental requirements for the process of public fund management. Framework concepts such as COSO, the three lines of defence model, and the links between internal control, risk management and internal audit are examined.

In terms of regulatory and institutional aspects, the monograph traces the development of the legislative framework governing preliminary control, including amendments to the Public Sector Financial Management and Control Act (PSFMCA), the Public Sector Internal Audit Act (PSIAA) and related subordinate and methodological acts. From a historical perspective, the monograph examines the development of financial management and control systems from the beginning of the 21st century to the present day, highlighting the stages of institutional development, decentralisation and harmonisation with European standards.

The risks of errors, omissions and abuses in the management and disposal of public funds determine the relevance of the study, as well as the need to apply a structured approach in the development of a model for Ex-Ante control for legality.

One of the key areas of the habilitation thesis is the development of a practical model for Ex-Ante control for legality, which offers a structured sequence of individual components. The model includes sample templates for implementing mechanisms for monitoring the performance of control activities. The approach is adaptable to the specific characteristics of individual public organisations and emphasises risk-oriented management and cost-benefit analysis. An empirical sociological study was conducted among financial controllers and managers of public sector units. An analysis of existing practices was carried out and the real difficulties in applying preliminary control were identified – insufficient methodological clarity, lack of unified practices, staff shortages and limited resources.

The monograph provides a comprehensive interdisciplinary perspective, combining a theoretical, normative, methodological and empirical approach to preliminary legality control.

2. Monograph that is not a main habilitation thesis

Daniela Petrova Vatkova-Milusheva, Ina Lechova, Georgi Ranchev, Adriana Atanasova, 2024; **The Market for Audit Services in Bulgaria**; Publishing Complex – UNWE; Sofia, 2024; ISBN 978-619-232-816-0, total number of pages authored by Ina Lecheva – 110 pages, including chapters 11, 12 and 15; CEEOL: <https://www.ceeol.com/search/book-detail?id=1249637>

The collective monograph is the result of research project No. NID NI 23/2019 of the UNWE on the topic „Methodology and methods for studying and analysing the market for auditing services in the Republic of Bulgaria“. The study aims to provide an in-depth explanation of the theoretical and methodological foundations and a systematic empirical analysis of the functioning and specifics of the audit services market in a national context. The main objective of the study is to develop a model of supervisory impact and a methodology for monitoring the audit services market, including a system of indicators for periodic monitoring and

assessment of the state and dynamics of the sector, based on a comprehensive analysis of conceptual frameworks and empirical research. The author's contribution to the study is expressed in an in-depth analysis of three strategic areas that are key to the development of the audit services market: the role and effectiveness of audit committees; the resource availability and institutional capacity of the sector; and the factors determining the choice of auditor by organisations using audit services.

The monograph contributes to the enrichment of scientific knowledge in the field of auditing by identifying the strengths of the existing regulatory framework and institutional mechanisms, as well as the challenges arising from market dynamics and the regulatory environment. Specific scientifically based proposals and recommendations are formulated for improving the system for regulating and supervising auditing services in the Republic of Bulgaria.

3. Chapter from a collective monograph

Lecheva, Ina, 2019; **The Audit Committee in the Public Sector – Requirements, Advantages and Disadvantages**; chapter from Collective Monograph: The Economy of Bulgaria and the European Union in the Digital World, Publishing complex – UNWE; Sofia 2019; pp. 418-423; ISBN 978-619-232-208-3

The role and institutional development of audit committees in the public sector of the Republic of Bulgaria are an essential factor in strengthening internal control systems, effective risk management and ensuring transparency and reliability in financial reporting. The publication traces the regulatory evolution of audit committees in the period 2006–2019, focusing on the gradual expansion of their powers, the increased standards for composition and professional competence, and the improvement of their organisational structure and functional scope. The analysis examines the specific regulatory provisions of the Internal Audit in the Public Sector Act (IAPSA) and the Independent Financial Audit Act (IFAA), highlighting the similarities and differences in the control and accountability mechanisms provided for.

The study emphasises that the effective functioning of audit committees is a key condition for increasing managerial accountability, improving sound financial management and strengthening trust in public institutions.

4. Textbook

Ina Lecheva; **Internal Control and Internal Audit**, ACADEMIC PUBLISHING HOUSE – UNWE; Sofia 2025; p. 228; ISBN 978-619-232-882-5

COBISS: <https://plus-legacy.cobiss.net/cobiss/bg/bg/bib/70998536>

The textbook is devoted to the systematic study of internal control and internal audit as fundamental components of management architecture in modern public and private organisations. The content is structured in four logically distinct parts, comprising a total of twenty thematic chapters covering the regulatory framework, methodological principles and practical mechanisms for building, operating and evaluating internal control and internal audit systems.

The textbook presents a comprehensive and consistent overview of the international and national regulatory and methodological framework, international internal audit standards, the COSO conceptual framework, as well as the applicable laws and regulations in the Republic of Bulgaria. By integrating international best practices and national specifics, a comprehensive theoretical and applied model for understanding and applying internal control and internal audit is formed.

The emphasis on methodology and practical application allows readers to acquire knowledge and skills related to the functioning of internal control, planning, implementation and reporting of audit engagements, with the presentation supported by sample working documents and application tools. The combination of detailed theoretical analysis and practical guidance in the textbook makes it a suitable educational and professional resource for students, doctoral students, lecturers, as well as practicing experts and managers in the public and private sectors.

5. Articles indexed in other international databases

Ina Lecheva; **Ex-ante control as a management instrument**; Peer-reviewed scientific journal „Real Estate and Business“, vol. III (2), 2019; pp. 100-107; BPS Ltd.; ISSN (print) 2603-2759; ISSN (online) 2603-2767; CEEOL, EBSCO: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=818457>

The article defines Ex-ante control as a strategic tool aimed at ensuring the legality of management decisions in the public sector, with a special focus on real estate leasing procedures. Based on a systematic analysis of the regulatory framework and established practical procedures, the key stages and mechanisms for implementing Ex-ante control (preliminary control) in real estate transactions are presented. The study considers preliminary control not only as a verification tool, but as an integrated organisational mechanism that supports good governance, strengthens managerial accountability, improves financial reporting and ensures institutional transparency in the public sector.

Ina Lecheva; **Effectiveness and efficiency in risk management**; Peer-reviewed scientific journal „Real Estate and Business“, vol. 4 (3) 2020; BPS Ltd.; pp. 185- 191; ISSN (Print) - 2603-2759, ISSN (Online)-2603-2767; CEEOL, EBSCO: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=920417>

The article examines and analyses the significance, requirements and possibilities for applying risk management in the public sector, with an emphasis on assisting management in making lawful, effective and economically sound decisions. A theoretical and regulatory analysis of risks from an internal control perspective is applied, considering the different levels (strategic and operational), and management methods are assessed depending on the nature and scope of organisational processes. The need for an optimal balance between resources and results is emphasised, achieved through the introduction of preventive measures, effective control mechanisms and adaptive management. Risk management is outlined as an essential institutional mechanism, the systematic application of which

supports legality, strengthens accountability and serves as a prerequisite for sustainable and effective internal control in public organisations.

Ina Lecheva; **Policies and Procedures of Ex-ante control for legality**; Economic archive; Svishtov 2019; ISSN: 0323-9004 paper; pp. 40-50; ISSN: 2367-9301 on-line; Issue 3/2019 y.; CEEOL: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=870325>

The article traces the development and conceptual evolution of ex-ante control for legality in the public sector of the Republic of Bulgaria from its introduction in 2000 to the series of legislative changes in 2019. It examines the responsibilities of managers in public organisations and their obligations to develop their own policies and procedures based on three main pillars: the guidelines of the Ministry of Finance, the risk assessment in organisations, and the cost-benefit analysis. This three-component framework is presented as a mechanism for increasing the flexibility, efficiency and adaptability of ex ante control to organisational specifics in the public sector. The new approach in the methodology not only improves compliance and accountability in the public sector, but also creates conditions for reducing the resource burden on the administration. Achieving a balance between the requirements of the legislation and the practical capabilities of organisations helps to strengthen trust in the management of public funds and improves the quality of management processes in public institutions.

Ina Lecheva; **Criteria and Factors for the Selection of a Registered Auditor**; Scientific Works of the UNWE (4) 2023, Economic Department – UNWE; pp. 203-215; ISSN (online): 2534-8957; ISSN (print): 0861-9344; CEEOL, RePEc: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1214415>

The article examines the complexity and importance of the process of selecting a registered auditor – an individual or an audit firm. An analysis is made of the criteria and factors that managers and key executives in companies take into account when making this decision. A survey was conducted among companies (PIEs and non-PIEs) from different sectors and categories, which identified key

criteria influencing management decisions, such as: the professional experience and reputation of the auditor, the availability of adequate resources, and the price-quality ratio of the audit services. In conclusion, the publication points out that the choice of a registered auditor goes beyond the fulfilment of regulatory requirements and represents a strategic decision that combines reputation, resource capacity and price, with priority given to quality and reliability.

Ina Lecheva; **The Audit Services Market through the Prism of Their Resource Security**; Scientific Works of the UNWE (5) 2023, Economic Department – UNWE; pp. 207-216; ISSN (online): 2534-8957; ISSN (print): 0861-9344; CEEOL, EBSCO, RePEc: <https://www.cceol.com/search/article-detail?id=1215464>

The article emphasises that the quality of audit services is a function of both the professional competence and experience of auditors and the available organisational resources – human, technological and material. The focus is on the role of supervisory authorities that monitor the resource capacity of audit firms, including the size and qualifications of teams, time capacity to perform engagements, and access to modern technological tools. Significant differences have been identified between audit firms in terms of these parameters, which directly affects the quality of services. The need for clearly defined standards and regulatory requirements regarding resource availability is highlighted, as well as the need to encourage investment in technology and staff development in order to increase confidence in the auditing profession.

6. Articles and reports published in non-peer-reviewed journals or edited collective volumes

Ina Lecheva; **Administering irregularities in absorbing in EU funds**; Sofia 2020; Society and Law magazine, issue 2/2020; pp. 55-69; ISSN 0204-85-23;

The article examines the specifics of administering irregularities in the absorption of funds from the European Structural and Investment Funds in Bulgaria. The overall procedure for identifying and processing reports of irregularities is presented – from their submission and registration, through the performance of checks and the formulation of an initial written assessment, to reporting to the competent institutions and taking corrective measures. The study examines the regulatory framework, including European regulations and national legislation, differentiating between the concepts of „irregularity“ and „fraud“ and emphasising the role of the “PROTECTION OF THE EUROPEAN UNION'S FINANCIAL INTERESTS (AFCOS)” Directorate as the national coordinating body for interaction with the European Anti-Fraud Office (OLAF). It is emphasised that the effective administration of irregularities is a key mechanism for protecting the financial interests of the European Union and requires the consistent application of established rules, procedures and responsibilities by all participants in the process of managing European funds.

Ina Lecheva; **The new developments for the annual reporting of Financial Management and Control System (FMCS)**; Management and Sustainable Development Magazine, issue 5/2020 (84), volume 84; 2020, p. 7; ISSN 1311-4506

The article examines the regulatory and methodological changes from 2019 related to the annual reporting on the state of Financial Management and Control Systems (FMCS) in the public sector. The focus is on the integration of the updated COSO 2013 framework, the application of standardised questionnaires and electronic tools, and the introduction of systematic criteria for assessing the five elements of internal control. The reform expands the scope of obligated

organisations, specifies deadlines and reporting formats, and introduces stricter indicators for assessing the adequacy and effectiveness of control systems. The results show that the changes increase the analyticality and transparency of self-assessment and create a more sustainable basis for identifying strengths and weaknesses in the management processes of public institutions.

Ina Lecheva; **Changes in internal control in the public sector**; Management and Sustainable Development Magazine, No. 4 (77) 2019; Volume 77; 2019; pp. 77-81; ISSN 1311-4506

The article traces the development of internal control in the Bulgarian public sector in the period 2001–2019, focusing on the transformation from a centralised to a decentralised system based on the COSO Integrated Framework. It traces the key regulatory and conceptual changes that establish managerial responsibility, strategic goal setting and performance measurement. The role of risk identification and the introduction of preventive, ongoing and follow-up control mechanisms as a prerequisite for sustainable organisational development and increased efficiency in the public sector is emphasised.

Ina Lecheva; **Big data in the audit process**; International scientific conference „New information technologies and big data: opportunities and prospects for analysis and management decisions in business, economics and the social sphere“; 6-7 June 2019, Collection of reports from an international scientific conference, Publishing complex – UNWE; Sofia 2020; pp. 114 - 120; ISBN 978-619-232-292-2

In the modern era of information technology and huge data sets, the use of big data is becoming key to internal control, auditing and risk management in organisations. The implementation of appropriate information security systems, technologies and standards, such as ISO 27001, provides accurate, up-to-date and accessible information necessary to prevent fraud and irregularities. Auditing information systems allows for an independent assessment of their completeness, accuracy and reliability, while the inclusion of big data enables the identification of

risk indicators in real time. Proper data structuring and management is a strategic tool for supporting management and the effective functioning of organisations.

Ina Lecheva; **Modern challenges for audit committees in the Public Sector**; XVI International Scientific Conference of Young Scientists „THE ECONOMY OF BULGARIA AND THE EUROPEAN UNION: THE CHALLENGE OF COVID-19“, Collection of reports; St. Gregory the Theologian Publishing House, Sofia 2021; pp. 368-376; ISBN 978-619-7622-04-1

The report examines the role of audit committees in the public sector as independent advisory bodies assisting management in the implementation of internal control, financial reporting and risk management. It traces the regulatory and methodological development of these bodies since 2006, with an emphasis on the requirements for their formation, composition and functioning. Key challenges have been identified, related to the low popularity of audit committees, difficulties in attracting qualified members and resource constraints. The analysis shows that although the committees have clearly defined powers and responsibilities, their effectiveness depends both on their composition and on active interaction with internal and external audit.

Ina Lecheva; **Risk Assessment in the Public Sector**; Scientific Conference on „Strategic Guidelines for the Development of Control Institutions in Bulgaria“, Ravda 2019, pp. 68-74; ISBN 978-619-232-277-9

The report points out that risk assessment in the public sector is a key tool for organisational managers, allowing them to identify, assess and prioritise potential threats to the achievement of objectives. The process is carried out through the systematic structuring of risk management, integrated into financial management and control, including an assessment of the probability and effect of risks and the introduction of adequate control measures. The assessment also serves as a basis for determining preventive and follow-up control activities that ensure the legality and sustainability of processes in public organisations.